

NAKKUSHAIGUSTE ESINEMINE EESTIS

Nakkushaigused	2011. a 6 kuud		2010. a 6 kuud		Võrdlus
	Haigete arv	100 000 el. kohta	Haigete arv	100 000 el. kohta	
Kõhutüüfus/paratüüfused	0	0,0	0	0,0	
Salmonelloos	239	17,8	135	10,1	Suurenes 77,0% võrra
Rotaviirusenteriit	2070	154,5	821	61,2	Suurenes 2,5 korda
Norwalk-viirusnakkus	83	6,2	585	43,6	Vähenes 7,0 korda
Soolenakkuste summa	3309	246,9	2396	178,8	Suurenes 38,1% võrra
Meningokokknakkus	5	0,4	2	0,1	Suurenes 2,5 korda
<i>Haemophilus influenzae</i> nakkus	30	2,2	9	0,7	Suurenes 3,3 korda
Leegionärihaigus	2	0,1	0	0,0	
Neerusündroomiga hemorraagiline palavik	1	0,07	4	0,3	
Leptospiroos	2	0,1	0	0,0	
Leetrid	7	0,5	0	0,0	
Malaaria (sissetoodud)	1	0,07	1	0,07	
Tuberkuloos	103	7,7	94	7,0	Suurenes 7,4% võrra
HIV-nakkus	193	14,4	194	14,5	
HIV- tõbi	23	1,7	7	0,5	Suurenes 3,3 korda
Puukentsefaliit	14	1,0	34	2,5	Vähenes 2,4 korda
Lyme'i tõbi	398	29,7	375	28,0	Suurenes 6,1% võrra
Viirushepatiitid kokku	126	9,4	175	13,0	Vähenes 28,0% võrra
sh äge A-viirushepatiit	3	0,2	2	0,1	
äge B-viirushepatiit	6	0,4	10	0,7	Vähenes 40,0% võrra
äge C-viirushepatiit	10	0,7	21	1,6	Vähenes 2,1 korda
Teetanus	1	0,07	0	0,0	Viimane teetanuse haigusjuht registreeriti Eestis 2003. aastal

Soolenakkused

Võrreldes 2010. aasta kuue kuuga on haigestumine soolenakkustesse suurenenud 38,1% võrra. Viirusliku etioloogiaga soolenakkused (rotaviirusenteriit ja Norwalk-viirusnakkus) moodustavad 65,0% soolenakkuste üldarvust (2010. aastal – 58,6%). Haigestumine rotaviirusenteriiti suurenes 2,5 korda, salmonelloosi – 77,0% võrra, täpsustamata soolenakkustesse – 27,3% võrra (2011. a – 602 haigusjuhtu, 2010. a – 473 haigusjuhtu). Haigestumine Norwalk-viirusnakkusesse vähenes 7,0 korda, kampülobakterenteriiti – 9,0% võrra (2011. a – 81 haigusjuhtu, 2010. a – 89 haigusjuhtu), *Jersinia enterocolitica* enteriiti – 7,7% võrra (2011. a – 24 haigusjuhtu, 2010. a – 26 haigusjuhtu), muudesse täpsustatud soolenakkustesse – 39,4% võrra (2011. a – 66 haigusjuhtu, 2010. a – 109 haigusjuhtu), lambliaasi – 6,6% võrra (2011. a – 127 haigusjuht, 2010. a – 136 haigusjuhtu), shigelloosi – 10,5% võrra (2011. a – 17 haigusjuhtu, 2010. a – 19 haigusjuhtu).

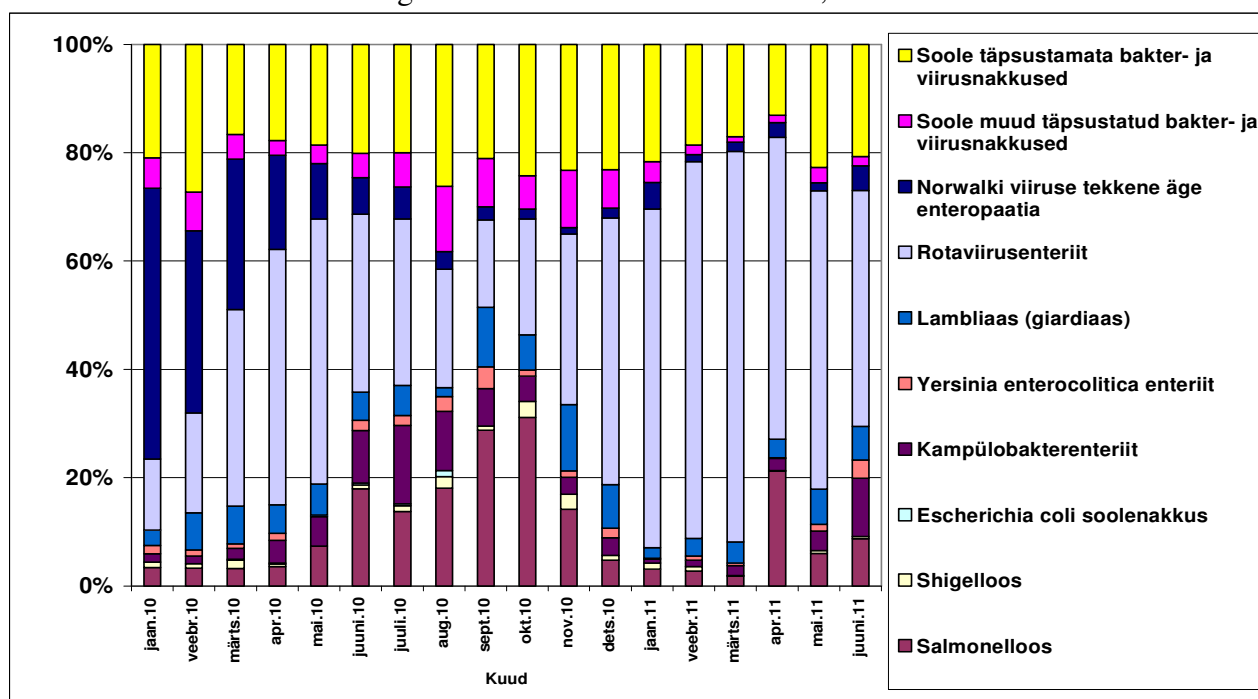
Salmonelloosi tekitajateks olid: *Salmonella Enteritidis* – 84,9%, *Salmonella Typhimurium* – 4,6%, *Salmonella Infantis* – 6,3%, muud harvaesinevad salmonellad – 1,7%, tüpeerimata salmonellad – 2,5%.

Kampülobakterenteriidi tekitajaks oli *Campylobacter jejuni* 95,1%, *Campylobacter lari* – 1,2%, *Campylobacter spp* – 3,7%.

Shigelloosi tekitajateks olid: *Shigella sonnei* – 29,4%, *Shigella flexneri* – 47,0%, *Shigella dysenteriae* – 11,8%, *Shigella boydii* – 5,9%, *Shigella spp* – 5,9%.

Muude täpsustatud soolenakkuste tekitajateks olid: adenoviirus – 65,2%, enteroviirused – 30,3%, *Proteus mirabilis* – 4,5%.

Joonis 1. Soolenakkustesse haigestumise struktuur kuude lõikes, 2010-2011

Piisknakkused, sh vaktsiin-välditavad nakkushaigused

Sarlakitesse haigestumine suurenes 2,4 korda (2011. a – 417 haigusjuhtu, 2010. a – 171 haigusjuhtu), *Haemophilus influenzae* nakkusesse – 3,3 korda, pneumokokknakkusesse – 52,2% võrra (2011. a – 35 haigusjuhtu, 2010. a – 23 haigusjuhtu), tuulerõugetesse – 34,2% võrra (2011. a – 5448 haigusjuhtu, 2010. a – 4061 haigusjuht), nakkuslikku mononukleoosi – 5,1% võrra (2011. a – 144 haigusjuhtu, 2010. a – 137 haigusjuhtu), tuberkuloosi – 7,4% võrra. Samuti suurenes leetrite, mumps, leegionärihaiguse ja meningokokknakkusesse haigusjuhtude arv. Haigestumine läkakõhase vähenes 2,1 korda (2011. a – 344 haigusjuhtu, 2010. a – 732 haigusjuhtu), muudesse viirusentsefaliitide ja -meningiitidesse – 16,7% võrra (2011. a – 5 haigusjuhtu, 2010. a – 6 haigusjuhtu).

Haigestumine ülemiste hingamisteede nakkustesse suurenes 2011. aastal 50,2% võrra (2011. a – 112 574 haigusjuhtu, 2010. a – 74 937 haigusjuhtu), grippi – 4,4 korda (2011. a – 5338 haigusjuhtu, 2010. a – 1209 haigusjuhtu).

Summaarne haigestumine **viirushepatiitidesse** on vähenenud 28,0% võrra. 2011. aastal registreeritud kroonilise B-viirushepatiidi osakaal moodustab 11,1% ja kroonilise C-viirushepatiidi osakaal – 73,8% registreeritud hepatiidide üldarvust.

Sugulisel teel levivad nakkushaigused

Haigestumine gonokokknakkusesse suurenes 48,9% võrra, klamüüdiannakkustesse – 13,5% võrra, anogeenitaalsetesse herpesviirusnakkustesse – 48,2% võrra ning süüfilisse – 6,7% võrra.

2011. aastal registreeritud **HIV-nakkuse** haigete arv on 2010. aastaga võrdne, HIV-tõve haigete arv on suurenenud 3,3 korda.

Muudest nakkushaigustest: 2011. aastal registreeriti malaaria, leptospiroosi, neerusündroomiga hemorraagilise palaviku, listerioosi, teetanuse ja leegionärihaiguse üksikjuhud.

Puukentsefaliidi esimene haigusjuht registreeriti tänavu maikuus (2010. aastal registreeriti haigusjuhte alates aprillikuust). Võrreldes 2010. aastaga on haigestumine vähenenud 2,4 korda.

Puukentsefaliiti haigestumine, 2011. a

Piirkond	Registreeritud haigete arv	Haigestumus 100 000 elaniku kohta	Registreeritud haigusjuhud teadaoleva nakatumiskoha järgi
Tallinn	1	0,3	
Harjumaa	1	0,8	
Hiiumaa	1	9,9	1
Ida-Virumaa	0	0,0	
Narva	2	2,9	
Jõgevamaa	0	0,0	
Järvamaa	0	0,0	
Läänemaa	0	0,0	
Lääne-Virumaa	0	0,0	
Põlvamaa	0	0,0	
Pärnumaa	4	4,5	3
Raplamaa	0	0,0	
Saaremaa	1	2,9	
Tartumaa	1	0,7	
Valgamaa	2	5,9	2
Viljandimaa	1	1,8	
Võrumaa	0	0,0	1
Teadmata			7
Kokku	14	1,0	

Lyme'i tõppe (ehk puukborrelioosi) haigestumine suurenes 2011. aastal 6,1% võrra.

Lyme'i tõppe haigestumine, 2011. a

Piirkond	Registreeritud haigete arv	Haigestumus 100 000 elaniku kohta	Registreeritud haigusjuhud teadaoleva nakatumiskoha järgi
Tallinn	61	15,3	5
Harjumaa	29	23,0	40
Hiiumaa	50	495,2	54
Ida-Virumaa	6	5,9	7
Narva	8	11,6	2
Jõgevamaa	12	32,6	10
Järvamaa	17	47,1	9
Läänemaa	20	72,8	20
Lääne-Virumaa	7	10,4	3
Põlvamaa	10	32,3	10
Pärnumaa	19	21,5	9
Raplamaa	22	60,0	11
Saaremaa	73	210,2	46
Tartumaa	19	12,7	7
Valgamaa	5	14,6	6
Viljandimaa	27	48,5	19
Võrumaa	13	34,3	10
Kokku	398	29,7	

Loomahammustuste arv on vähenenud 17,4% võrra (2011. a – 846, 2010. a – 1024).

Inimesi hammustanud loomad:

koer – 601 (71,0% juhtudest),

kass – 207 (24,5% juhtudest),

rott – 10 (1,2% juhtudest),

kährik – 6 (0,7% juhtudest),

tuhkur – 4 (0,5% juhtudest),

hiir, nirk, rebane – a' 3 (a' 0,4% juhtudest),

ahv – 2 (0,2% juhtudest),

hamster, karu, küülik, metssiga, naarits, siga, vares – a' 1 (a' 0,1% juhtudest).

2011. aastal ei ole registreeritud kõhutüüfust, *E.coli* soolenakkust, botulismi, tulareemiat, difteeriat, kaasasündinud süüfilist, punetisi, toksoplasmoosi, trihhinelloosi, ehhinokokoosi.

Reisimisega seotud nakkushaigused Eestis (ajavahemik: 1. jaanuar – 30. juuni 2011. a)

Haigus	Imporditud haigusjuhtude arv	Riigid, kus toimus nakatumine
Adenoviirusenteriit	2	Brasiilia 1, India 1
A-viirushepatiit	3	Egiptus 1, India 2
Gripp	1	Sloveenia 1
Kampülobakterenteriit	9	Venezuela 1, Tai 2, Austraalia 1, India 2, Türgi 1, Hiina 1, Läti 1
Jersinioos	1	Egiptus 1
Leetrid	5	Hispaania 2, Itaalia 1, Prantsusmaa 1, Soome 1
Läkaköha	1	Hispaania 1
Malaaria (<i>p.falciparum</i>)	1	Ghana 1
Meningokokknakkus	1	Läti 1
Nakkuslik mononukleosis	1	India 1
Noroviirusnakkus	1	Brasiilia 1
Pneumokokknakkus	1	Soome 1
Puukborrelioos (Lyme'i tõbi)	2	Soome 1, Tai 1
Rotaviirusenteriit	8	Egiptus 1, Türgi 2, Itaalia 1, Suurbritannia 1, Hispaania 1, Soome 2
Salmonelloos	10	India 3, Egiptus 4, Läti 1, Soome 1, Türgi 1
Shigelloos	9	Egiptus 4, India 3, Brasiilia 1, Madagaskar 1
Sugulisel teel levivad klamüüdiahaigused	2	Soome 1, Kreeka 1
Täpsustamata soolenakkused	1	Saksamaa 1
Tuulerõuged	1	Venemaa 1
Sügelised e skaabies	2	Soome 2
KOKKU	62	

NAKKUSHAIGUSTE ESINEMINE EUROOPAS
Koli-bakteri nakkuspuhang Saksamaal

2011. a maikuu alanud enterohemorraagilise E.coli (O104:H4) nakkuse puhang Saksamaal hakkas vaibuma alates juunikuu teisest nädalast. Haigusjuhud esinevad peamiselt Põhja-Saksamaal.

Seisuga 30.06.2011. a oli Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) andmetel registreeritud liikmesriikides 888 hemolüütilise ureemia sündroomiga (HUS) juhtu, neist

Saksamaal 841. 31 haigusjuhtu on lõppenud surmaga. 30 surmajuhtu on registreeritud Saksamaal ja üks Rootsis.

Lisaks on teavitatud 3189 STEC nakkuse juhust, sh 3110 Saksamaal, neist 17 juhul on haigus lõppenud surmaga.

Viimane laboratoorselt kinnitatud haigusjuht registreeriti Saksamaal 12. juunil ja laboratoorse kinnitusega haigusjuht 24. juunil 2011. a.

24. juunil teatas Prantsusmaa kaheksast verise kõhulahtisusega haigest, kes osalesid 8. juunil ühisel üritusel Bègles kommunis Bordeaux`i lähedal. 28. juuniks oli haigestunud 16 inimest. E. coli O104:H4 tekitaja tuvastati neljal haigel. Võimalik seos Saksamaa haiguspuhanguga on selgitamisel.

Saksamaal esineva puhanguga seotud HUS ja STEC haigusjuhte on registreeritud veel Rootsis, Suurbritannias, Hollandis, Taanis, Poolas, Hispaanias, Austrias, Tšehhis, Luksemburgis, Norras ja Soomes. Haigestunud on peamiselt täiskasvanud, kellest enamus on naised.

Haigustekitajaks on inimesele ohtlikku toksiini tootev enterohemorraagiline koli-bakter. Haiguspuhangu tekkimise asjaolud ei ole praeguseks selgunud.

Eestis on enterohemorraagiline koli-bakteri nakkus harva esinev nakkushaigus. Terviseameti andmetel registreeriti 2010. a viis haigusjuhtu, 2009. a - neli, 2008. a – kolm juhtu. Tänavu ei ole registreeritud ühtegi enterohemorraagilise koli-bakteri poolt põhjustatud haigestumist.

Leetrite esinemine Euroopas 2011. a.

Ajavahemikul jaanuar-mai 2011. a. registreeriti WHO ja EUVAC.Net andmetel Euroopa riikides üle 10 000 leetrite haigusjuhu.

Belgias registreeriti 231 haigusjuhtu, neist 122 on laboratoorselt kinnitatud.

Hispaanias registreeriti 786 haigusjuhtu, neist 685 on laboratoorselt kinnitatud.

Šveitsis registreeriti 337 haigusjuhtu, Taanis – 54 haigusjuhtu, Rootsis – 13 haigusjuhtu, Rumeenias – 254 haigusjuhtu, Norras – 18 haigusjuhtu ja Soomes – 9 haigusjuhtu.

Prantsusmaal registreeriti alates 2010. a oktoobrist üle 9 000 haigusjuhu, neist 3 000 juhtu 2011. a märtsi kuus.

Seoses sellega, et leetrite leviku oht on Euroopas jätkuvalt suur, tuleb riikidel täita järgmisi ennetavaid meetmeid:

- tõsta esmatasandi tervishoiuteenuse osutajate pädevust leetrite tuvastamises ja diagnoosimises;
- tõhustada elanike, sh reisijate leetritevastast immuniseerimist;
- tõhustada leetritevastast immuniseerimist riikliku immuniseerimiskava raames, vajadusel täiendavalt immuniseerida madala immuniseerimishõlmatusesga elanikerühmi;
- leida täiendavaid võimalusi probleemsete elanikerühmade leetritevastaseks immuniseerimiseks.